

2022

Töötajate **ISIKSUSEOMADUSED** ja **EDUKUS TÖÖTURUL**

Kuidas on muutunud **põhipalgad**?

Kuidas on muutunud **palgaootused**?

Milliseid **soodustusi** rohkem kasutatakse?

Millised on **töökoha vahetamise** peamised **tõuke- ja tõmbetegurid**?

Kuidas mõjutavad **isiksuseomadused** edukust tööturul?

TÖÖTAJATE TÖÖTURU- JA PALGAUURINGU TULEMUSED SÜGISTALVEL 2022–2023

NÄIDISLEHEKÜLJED

Hea lugeja!

Mul on hea meel tuua Teieni 2022. aasta oktoobris ja novembris Palgainfo Agentuuri ja tööportaali CVKeskus.ee korraldatud **töötajate ning tööotsijate tööturu- ja palgauuringu tulemuste** kokkuvõtte.

Küsitleme töötajaid ja tööotsijaid kaks korda aastas: kevadel ja sügisel. Sel korral olid lisaks töötasude muutustele vaatluse all ka soodustuste kasutamine, tööandja tegevused töötajate vaimse tervise toetamisel ning töökoha vahetamise tõmbe- ja tõuketegurid. Koostöös Tartu Ülikooli teadlastega lisati ankeeti küsimused isiksuseomaduste, tulemuslikkuse ja edukuse kohta.

E-väljaanne (PDF-failis) on kõigile uuringus osalejatele ja kliendipaketi kasutajatele tasuta saadaval. E-väljaande juurde saab tellida ka põhjalikud tabelid (Exceli failis) tulemustega vastajate taustatunnuste järgi. Tabelid on uuringus osalejatele ja kliendipaketi kasutajatele samuti tasuta. Teised saavad need tellida agentuuri veebilehelt.

Täna kõiki uuringus osalenuid ja uuringu korraldamist toetanud partnereid!

Töötajate küsitluse korraldamisel oli abiks **Eesti suurim tööportaal CVKeskus.ee**, mis aitas osalejaid uuringusse kaasata.

Töötajate küsitlust toetasid auhindade ja sooduspakkumistega käsitöö pulgajätiste tootja **OÜ Jäämari**, Lõuna-Eestis loodusmatku korraldav **OÜ Loodustaju**, samuti **Prisma Peremarket** ja **Viking Line** ning ajakirjad **National Geographic**, **Imeline Ajalugu** ja **Imeline Teadus**.

Järgmise uuringu jaoks kogume andmeid 2023. aasta aprillis. Loodan, et leiate võimaluse osaleda! Töötasude kõrval on tähelepanu all töötajate rahulolu, motiveeritus ja seotus organisatsiooniga.

Kadri Seeder
Palgainfo Agentuur

Väljaandja: Palgainfo Agentuur, OÜ Tark tööandja, www.palgainfo.ee, palgauuring@palgainfo.ee, 5688 5066
Toimetaja: Heli Lehtsaar-Karma, OÜ Sõnaseadja
Kaanekujundus: Mats Leis, OÜ Spring Design

SISUKORD

AGENTUURI UURINGUD	4
KÜSITLUSELE VASTAJAD	5
BRUTOTÖÖTASUD	9
TÖÖTASUDE MUUTUSED	11
TÖÖTASU OSAD	14
TOIMETULEK JA RAHULOLU TÖÖTASUGA	18
TÖÖTASU OOTUS	24
SOODUSTUSED	30
TÖÖANDJA MAINE JA SOOVITAMINE	34
VAIMSE TERVISE TOETAMINE	36
ISIKUSEOMADUSED JA EDUKUS TÖÖTURUL	41
TÖÖTURUKÄITUMINE	47
TÖÖSUHTE LÕPETAMISE AJENDID	55
TÖÖKOHA VAHETAMISE AJENDID	58
KOKKUVÕTE	61
AGENTUURI TEENUSED	62

AGENTUURI UURINGUD

Palgainfo Agentuur tegutseb 2013. aasta kevadest iseseisva ja sõltumatu uuringuagentuurina, pakkudes palkade ja tasustamise analüüse nii tööandjatele kui ka töötajatele.

Agentuur küsitleb igal kevadel ja sügisel tööandjaid ja töötajaid, et selgitada turul toimuvat, osapoolte hoiakuid ja arvamusi. Tööandjate küsitluses osaleb tavaliselt 400–500 vastajat, töötajate küsitluses 8000–9000 inimest.

Töötasude analüüsid

2021. aasta kevadest pakub Palgainfo Agentuur põhjalikku **ametite palgastatistikat** ja ise enam detailseid töötasude andmeid ei kogu.

Töötasude andmed ostetakse **igas kvartalis** statistikaametist, mis koostab need töötamise registri ning tulu- ja sotsiaalmaksu aruannete (TSD-de) põhjal.

Andmed sisaldavad **kõigi täistööajaga** töötajate andmeid, kokku üle **400 000 töötaja** kohta.

Valikus on üle **1500 ametinimetuse** (ametite klassifikaatori 8-kohalise koodi järgi).

Väljavõtteid saab teha erinevate **taustatunnuste** järgi, näiteks

- töökoha asukoht maakonna täpsusega,
- organisatsiooni töötajate arv,
- tegevusala, sh EMTAK-i 2-kohalise koodiga.

Töötasude analüüsid avaldatakse vastava ameti koodiga töötajaid registreerinud organisatsioonide arv, täistööajaga töötajate arv vastavas ametis, töötasu keskmine ja mediaan. Samuti avaldatakse töötasude vahemikud: 10. ja 90. protsentiil ning 1. ja 3. kvartiil, mis näitavad töötasu varieeruvust.

Agentuuri kodulehelt saab alla laadida Exceli faili ametite loetelu, näidiste ja tellimise juhistega.

NÄIDISED, HINNAD JA TELLIMINE

Organisatsioonisisised küsitlused

Suuremahulised üle-eestilised töötajate küsitlused on andnud agentuurile hea kogemuse küsitluste korraldamisel. Selle pinnalt on välja arendatud organisatsioonisisese **töötajate tagasiside küsitluse** teenus.

Agentuuri küsitluste **metoodika** on välja töötatud eri teooriate põhjal, mis käsitlevad motivatsiooni ja tööga rahulolu. Metoodikas eeldatakse, et tööandja ootab töötajalt teatud **käitumist** – organisatsiooni eesmärkide nimel pingutamist, osalemist ja lojaalsust, mitte kergekäelist puudumist, samuti töö kvaliteeti, tootlikkust ja tähtaegadest kinni pidamist.

Töötaja käitumist nii organisatsioonis kui ka tööturul mõjutab tema **suhtumine** oma töösse ja organisatsiooni. Töötajate tagasiside küsitluses vaadatakse nii töötajate rahulolu kui ka rahulolematust erinevate teguritega ehk mida **töötaja töö kogeb**. Samuti uuritakse suhtumist oma töösse ja organisatsiooni, motiveeritust ning lojaalsust tööandjale.

Uurides töötajate suhtumist ja teades suhtumise mõju käitumisele, saab juhtimises tähelepanu pöörata kitsaskohtadele.

Üle-eestilises küsitluses osalejate suur arv ja küsitluste regulaarne korraldamine annavad hea **võrdlusmaterjali** organisatsioonisiseste küsitluste **tulemuste hindamiseks** – kas meie töötajate motiveeritus, rahulolu ja lojaalsus on teiste organisatsioonidega võrreldes sarnane või erinev.

Agentuur on korraldanud küsitlusi erineva tegevusala ja suurusega organisatsioonides. Küsitluste põhjalikku metoodikat ja näidishinnakirja saab vaadata agentuuri veebilehelt. Samuti saab näidisküsimustikku testida eesti, vene ja inglise keeles.

NÄIDISED, HINNAD JA TELLIMINE

KÜSITLUSELE VASTAJAD

Töötajate ja töötajate uuring tehakse veebis ja see mõjutab mingil määral ka seda, kes uurin-
gus osalevad. Töötajaid ja töötajaid kaasatakse
uuringsusse Palgainfo Agentuuri kontaktide
kaudu, kes on peamiselt varasemad uuringutele
vastajad. Tööportaali CVKeskus.ee kaudu tuleb
uuringsusse rohkem aktiivseid töötajaid.
Uuringusse on keerulisem kaasata töötajaid, kes
ei kasuta oma töös iga päev arvutit. See
mõjutab suurema meeste osatähtsusega
ametirühmade, nagu oskustöötajad ja
käsitöölised ning seadme- ja masina-
operaatorid, esindatust uuringus.

Kokku vastas 2022. aasta sügisel toimunud
küsitlusele **9257 inimest**. Aasta tagasi oli
vastajaid 7412 ja kaks aastat tagasi 9733.

Vastajatest **79% oli uuringu ajal tööga
hõivatud**, 18% ei töötanud ja 3% ei töötanud,
kuid neil oli kehtiv töösuhe.

Sooline ja vanuseline jaotus

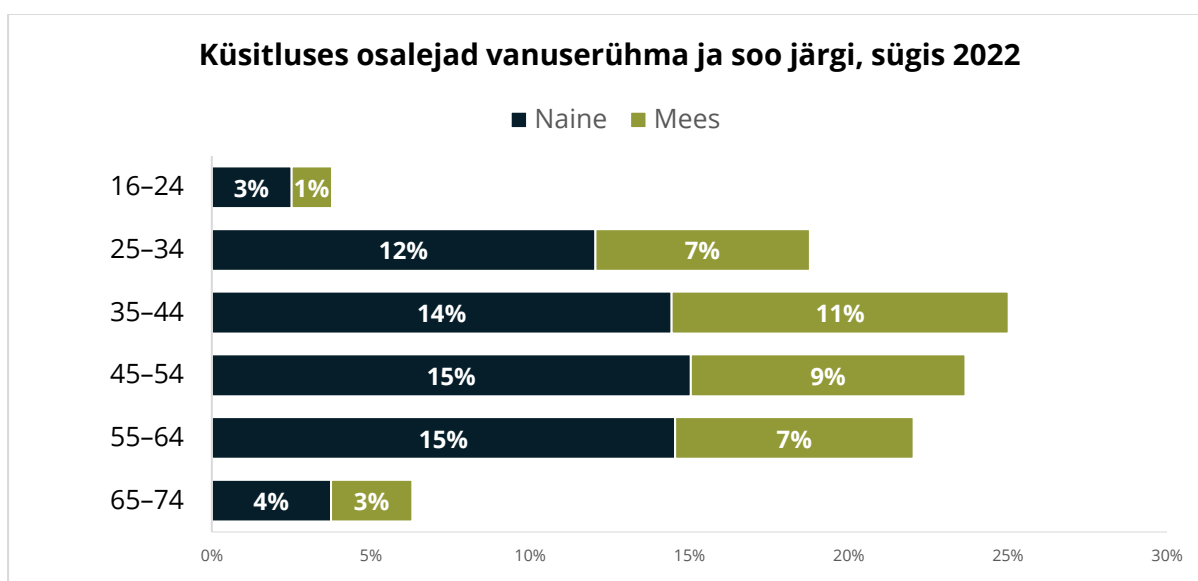
Vastajate seas on tavaliselt rohkem naisi (sel
sügisel 63%), kes on aktiivsemad veebiküsit-
lustele vastajad. Naiste osakaal on ka
varasemates uuringutes sama suur olnud.

Naised on ülekaalus tippspetsialistide seas,
seda peamiselt haridus- ja meditsiinitöötajate
suhteliselt suure osakaalu tõttu.

Vanuserühmade lõikes oli uuringus osalenute
seas üsna võrdselt 25–34-aastaseid (19%),
35–44-aastaseid (25%), 45–54-aastaseid (24%)
ning 55–64-aastaseid (22%). Kuna küsitlus on
suunatud eelkõige töötavatele inimestele, on
vastajate seas rahvastikustatistika andmetega
võrreldes mõnevõrra vähem 16–24-aastaseid
noori (4%), kellest suurem osa veel õpib. Võrrel-
des eelmise aastaga oli küsitlusele vastajate
jaotus vanuserühmade lõikes sarnane.

Ankeedile vastamise keel

Ankeedile sai vastata eesti, inglise ja vene
keeles. Inglise keeles vastajaid oli 3%.
Enamik (84%) uuringus osalejatest täitis ankeedi
eesti keeles ja väiksem osa (13%) vene keeles.
Mõnevõrra võib venekeelsete vastajate
osatähtsus olla alahinnatud, kuna vastajate
poolt pärast ankeedi täitmist jäetud kontakt-
andmete põhjal võib arvata, et osa vene keelt
emakeelena kõnelevatest vastajatest täitis
ankeedi eesti keeles.

Vastajate haridustase ja erialane kogemus

Küsitluses osalenud töötavate ja mittetöötavate inimeste seas oli haridustasemete lõikes rohkem magistrikraadiga inimesi (24%).

Bakalaureusekraad oli 17%-l ja üldkeskharidus 16% vastajatel. Vähem oli põhiharidusega ja pärast põhikooli kutsehariduse omandanud.

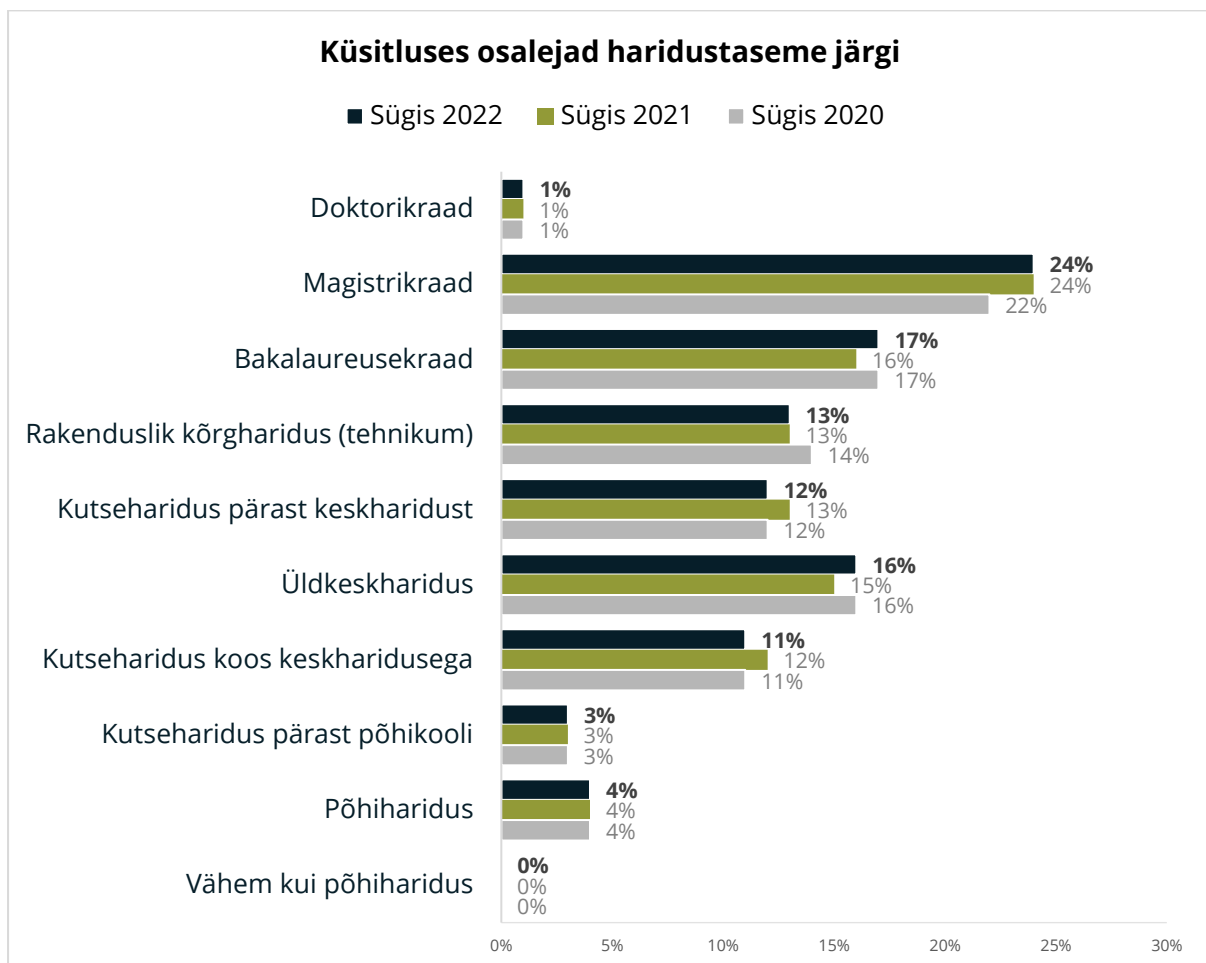
Vastajate seas, kes olid oktoobris 2022 tööga hõivatud, oli rohkem magistrikraadiga (25%) ja bakalaureusekraadiga (18%) töötajaid. Mittehõivatute seas oli kõige enam üldkeskharidusega (20%) vastajaid, aga ka magistrikraadiga (17%) inimesi.

Üle pooled (54%) hindasid, et nende erialane ettevalmistus vastab täielikult põhiametikoha nõuetele. 15% leidis, et see ületab nõudeid, ning 20% töötajatel vastab erialane ettevalmistus osaliselt ametikoha vajadustele.

Kümneaastast või pikemat erialast kogemust omasid ligi pooled (47%) vastajad. 5–9-aastane erialane kogemus oli üle viiendikul (21%). 9% märkis, et neil on alla aastane erialane kogemus. Ülejäänute erialane kogemus jäi 1–4 aasta piiresse.

Kolmandik (33%) uuringus osalenutest oli oma praeguse tööandja juures töötanud kümme või rohkem aastat, ligi viiendik (18%) 5–9 aastat. Alla aastase staažiga töötajaid oli vastajate seas 17%. Ülejäänute tööstaaž oli 1–4 aastat. Ligi pooled (49%) vastajatest olid oma tööelu jooksul töötanud kolmes kuni viies organisatsioonis, üle veerandi (28%) kuues kuni üheksas organisatsioonis.

Vastajate jaotus haridustasemete lõikes ja nende hinnangud oma erialasele kogemusele on sarnased varasemate uuringute vastajate omadele. Mõnevõrra mõjutab vastajate jaotust haridustaseme ja tööstaaži järgi nooremate osalejate väiksem osatähtsus.

Organisatsiooni tüüp

Üle poole töötajate uuringus osalejatest (62%) töötas eraettevõtetes, 12% oli riigiasutustes ja 6% kohalikes omavalitsustes või nende hallatavates asutustes.

Organisatsiooni töötajate arv

Küsitluses osalejate seas oli veidi vähem väiksemate organisatsioonide töötajaid – alla 10 töötajaga organisatsioonis töötas 13% vastajatest. Ülejäänud vastusevariantide puhul oli jagunemine üsna võrdne: 10–49 töötajaga organisatsioonis töötas 26%, 50–249 töötajaga 28% ning 250 ja rohkema töötajaga organisatsioonis 29% vastajatest. 4% vastajatest ei osanud öelda oma organisatsiooni töötajate arvu. Vastajate jaotus organisatsiooni suuruse järgi on väga sarnane eelmise aasta uuringus osalejate omale.

Organisatsiooni tegevusala

Organisatsiooni tegevusala järgi oli rohkem vastajaid tööstusest (17%), kaubandusest (14%) ja haridusest (11%).

Enamik (85%) vastajatest olid tähtajatu töölepinguga palgatöötajad, tähtajalise

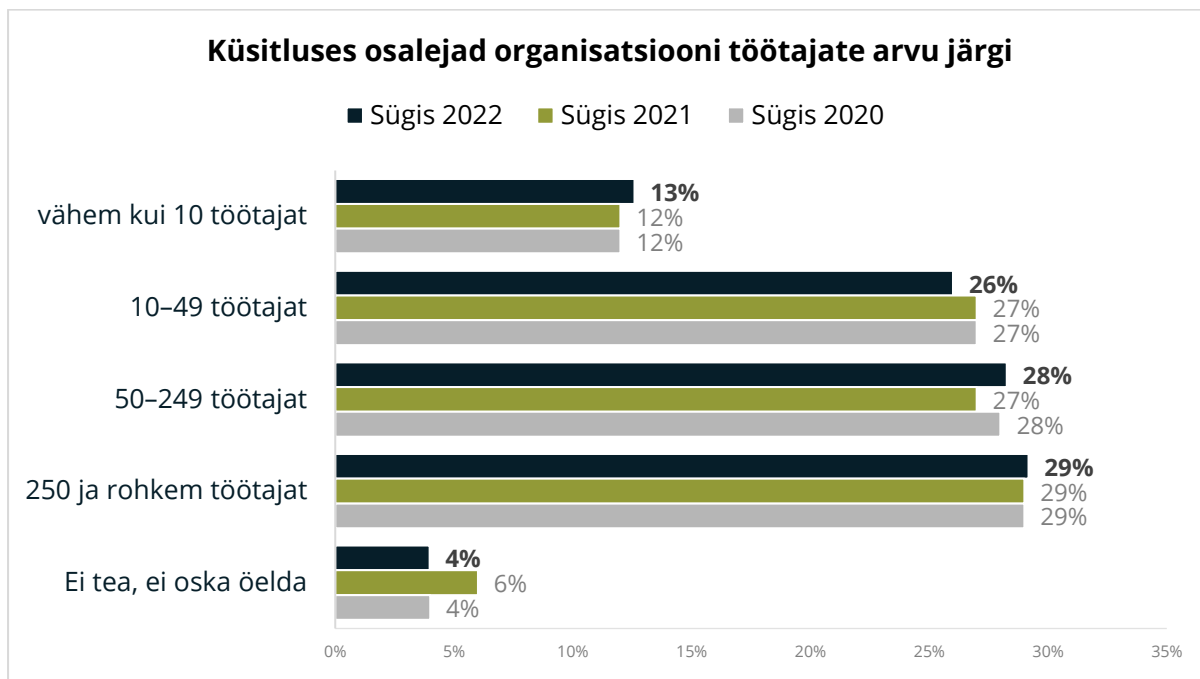
lepinguga töötas 6% vastajatest ning ettevõtlusega tegeles 6% vastajatest, ülejäänud töötasid renditöö, vabatahtliku töö jm vormis.

Oktoobris oli põhiametikoht enamikul (95%) uuringus osalenud töötajatest, 3% töötas erinevatel ametikohtadel ja 2% märkis vastuseks „muu“.

Elu- ja töökoha asukoht

Enamik (98%) uuringus osalejatest elas ja töötas Eestis. Välisriikides töötajatest oli kõige enam osalejaid Soomest. Töökoha asukohta ja elukoha järgi oli üle poole vastajatest Tallinnast ja Harjumaaalt, rohkem oli vastajaid veel Tartu- ja Pärnumaalt, samuti Ida-Virumaalt.

Rohkem kui kaks kolmandikku töötajate uuringus osalejatest on osalenud ka varasemates Palgainfo Agentuuri uuringutes. Seega on vastajate taustaandmed uuringust uuringusse sarnased ja andmed võrreldavad. Siiski peab andmete tõlgendamisel vastajate struktuuri arvestama. Põhjalikuma pildi annavad töötajate gruppide lõikes koostatud tabelid ja eriväljavõtted.

Ametirühm

Küsitluses osalejatel paluti märkida, millisesse ametirühma nende põhiametikoht kuulub.

Ametirühmade nimetused olid koostatud ametite klassifikaatori eeskujul, kuid veidi täpsemad. Kuni 2021. aasta sügiseni kogus Palgainfo Agentuur töötajate küsitlustega ka töötasu andmeid ja küsitluses osalejad märkisid oma ameti klassifikaatori 4- või 8-kohalise koodiga. Kuuluvus ametirühma määrati ameti koodi järgi. Alates 2021. aasta sügisest küsitakse vastajatelt ametirühma ja erialast valdkonda.

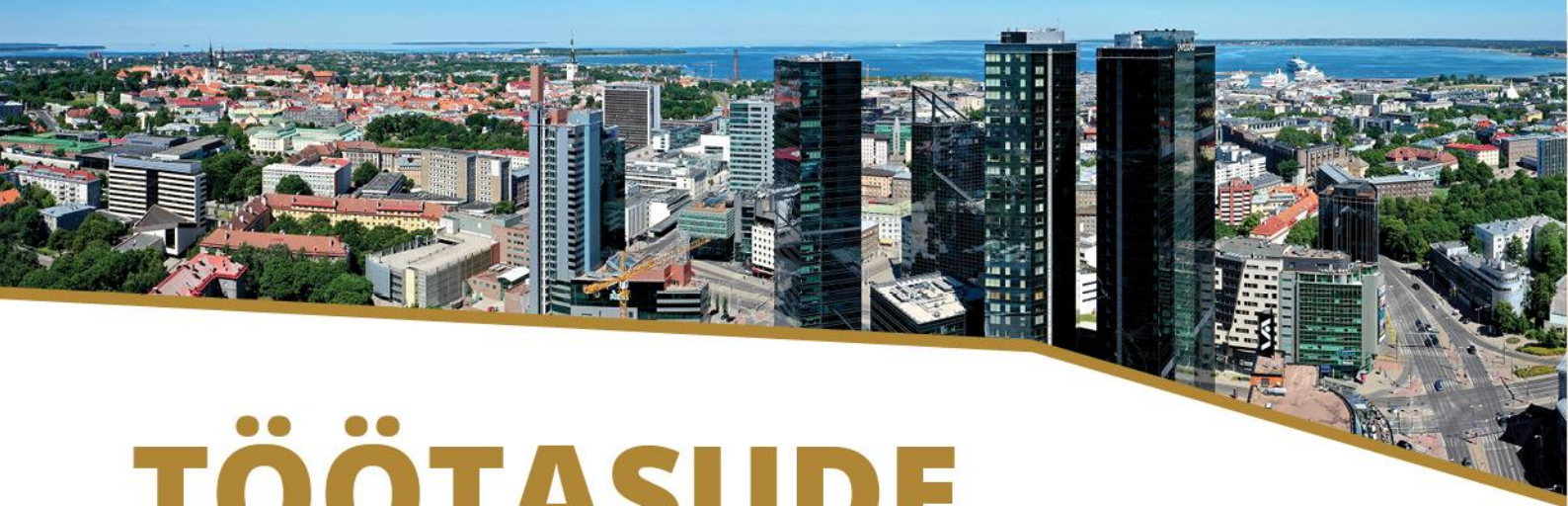
Kõige rohkem oli 2022. aasta sügisel küsitlusele vastajate seas keskastme spetsialiste, kes

märkisid sagedamini oma erialaks finantsvaldkonna ja raamatupidamise, õpetamise ja koolitamise, IKT või tervishoiu ja sotsiaalhoolekande. Tippspetsialiste oli rohkem IKT ning õpetamise ja koolitamise erialalt.

Oskustöölised, seadme- ja masinaoperaatorid ning lihttöölised töötasid sagedamini tööstuses. Lihttöölisi oli rohkem ka koristus- ja puhastusteeninduse valdkonnast. Klienditeenindajate ning müügi- ja teenindustöötajate töö oli enamasti seotud kaubandusega.

Ametirühmade jaotus on eelmise aasta sügisega võrreldes väga sarnane.

TÖÖTASUDE ANALÜÜSID

Mugav kasutada

PDF-failis aruanne ja Exceli tööfail

Esinduslik

Üle 400 000 töötaja töötasude andmed

Põhjalik ja täpne

- Üle 1500 ametinimetuse
- Kõik organisatsioonid
- Kõik maakonnad
- Kõik tegevusalad

NÄIDISED,
HINNAD
JA TELLIMINE

 PALGAINFO
Turgude langemistead oskused

Töötajate **TAGASISIDE KÜSITLUSED**

Tervikpilt töötajate rahulolust, motiveeritusest ja lojaalsusest

Miks Palgainfo Agentuur?

Põhjalik kogemus

Läbimõeldud metoodika

Testitud küsimused

Eesti, vene ja inglise keeles

Toimivad tehnilised lahendused

Elektroniliselt ja paberil

Kiire andmetöötlus

Esinduslik tulemuste võrdlusbaas

Visualiseeritud analüüs

VAATA LÄHEMALT

PALGAINFO
Targalt, tennetatult otsused